

Співпраця університету і стейкхолдерів у розв'язанні проблем підвищення якості освіти

Столяренко Олена Вікторівна,

ВДПУ ім. М. Коцюбинського, д.пед. н., проф. кафедри педагогіки, професійної освіти
і управління освітніми закладами,

м. Вінниця, Україна,

olena-best@ukr.net

0972930868

Столяренко Оксана Василівна,

ВНТУ, к. пед. н., доцент кафедри іноземних мов,

м. Вінниця, Україна,

oksanny-81@ukr.net

0934099443

Анотація. В статті доводиться, що з метою задоволення суспільних потреб і реалізації свого призначення університет повинен бути відкритим для діалогу, обміну інформацією і взаємодії із внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами як суб'єктами впливу на його функціонування. Сам університет як стейкхолдер – компанія, що реалізує свою місію в інтересах всіх зацікавлених груп, максимально підвищуючи ефективність взаємного співробітництва і власну конкурентоспроможність. Адже співпраця і ефективна комунікація всіх зацікавлених сторін позитивно вплине на підвищення якості освітніх послуг.

Ключові слова: внутрішні стейкхолдери, зовнішні стейкхолдери, держава, бізнес, університет, співробітництво.

Abstract. The article proves the fact that the university should be open to dialogue, exchange of information and interaction with internal and external stakeholders in order to meet social needs. The university itself as a stakeholder is a company which protects the interests of all stakeholders, fostering

the effectiveness of mutual cooperation and its own competitiveness as cooperation and effective communication of all stakeholders have a positive impact on improving the quality of education.

Keywords: *internal stakeholders, external stakeholders, state, business, university, cooperation.*

Новітні зміни, глобальні проблеми вимагають від громадян, майбутніх фахівців не лише освіченості, активності, а й відповідальності, самостійності, впевненості, вміння жити і працювати в нових умовах. Інтеграційні процеси торкаються всіх сфер життя людини. Прогрес можливий лише на засадах гуманістичної парадигми сталого розвитку, врахування інтересів усіх складових соціуму. Системний і синергетичний підхід у розв'язанні проблем зумовлюють розвиток різних галузей, зокрема й освіти. В ній зацікавлені всі, причетні до змін, а тому прагнуть впливати на неї.

Споживачем освітніх послуг є суспільство, оскільки фахівець (нинішній бакалавр, магістр, аспірант) буде впливати на майбутній розвиток суспільства, його добробут. Саме активний вплив суспільства на освіту виявляється і в необхідності виділяти в структурі освітнього ринку таких важливих його суб'єктів, як зовнішні і внутрішні стейкхолдери. Стейкхолдери (англ. stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес до освітньої сфери (установи чи організації), тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу. Зовнішні: це держава, яка здійснює нормативно-правове регулювання діяльності ЗВО і основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів; регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування; роботодавці (великі, малі та середні промислові підприємства); організації соціальної сфери), які зацікавлені в компетентних спеціалістах; школярі, абітурієнти та їх батьки, які знаходяться на стадії вибору ЗВО; університети, освітні установи різних типів та видів, які розташовані в регіоні дислокації ЗВО; різноманітні громадські організації та об'єднання, які безпосередньо не пов'язані із системою освіти (політичні партії, етнічні та інші соціальні групи, творчі спілки, наукові установи тощо), але які зацікавлені у соціальному партнерстві; випускники університету; засоби масової інформації, що висвітлюють проблеми освіти, різноманітні громадські організації, пов'язані з освітньою сферою. Тобто – майбутні покупці і споживачі освітніх послуг.

Внутрішні стейкхолдери: – різні категорії осіб, що отримують освіту (студенти бакалаврату, магістратури, вільні слухачі, аспіранти та докторанти) та їх батьки; науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний і адміністративно- управлінський персонал.

Апріорі стейкхолдерів для держави – вигідність якісної освіти полягає у патріотичному вихованні, компетентнісній підготовці громадян та їх толерантності, знятті соціальної напруги,

подоланні проблем безробіття; для бізнесу – у формуванні активного споживача на ринку благ та компетентного фахівця на ринку праці, можливості самозайнятості; для *соціуму* як локальної соціальної мережі – у збереженні цінностей мікро цивілізації, досягненні загальної мети без владних відносин; для університету – у збереженні чи розширенні контингенту студентів, отже, фінансовій незалежності та високому рейтингу тощо. Мета стейкхолдерів (груп впливу) полягає у координації діяльності здобувачів вищої освіти, адміністрації та зацікавлених сторін, а також співробітників відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та інших структурних підрозділів для сконцентрованої роботи, спрямованої на удосконалення та покращення якості підготовки майбутніх фахівців, позитивну динаміку зростання показників якості вищої освіти в Університеті.

Університет як стейкхолдер – компанія, що реалізує свою місію в інтересах всіх зацікавлених груп, максимально підвищуючи ефективність взаємного співробітництва і власну конкурентоспроможність. Визначені *завдання* інституції стейкхолдерів (груп впливу). Так для внутрішніх – формування академічної спільноти на принципах академічної доброчесності, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; сприяння покращенню побутових умов здобувачів вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу; брати участь у моніторингу якості нормативних документів (освітніх програм спеціальностей, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення освітнього процесу, тощо); впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання навчальних дисциплін, практичної підготовки, наукової роботи. Завдання зовнішніх стейкхолдерів: визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у виробництві та управлінні економічною діяльністю на сучасних підприємствах; сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах; надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках.

З метою задоволення суспільних потреб і реалізації свого призначення університет повинен бути відкритим для діалогу, обміну інформацією і взаємодії із внутрішніми і зовнішніми стейкхолдерами як суб'єктами впливу на його функціонування. Університет в умовах глобальних викликів і ризиків, зміни освітніх парадигм, суспільних трансформацій повинен враховувати наслідки своєї діяльності для всіх стейкхолдерів і бути за них соціально відповідальним.

Висновки. Наукова робота нашої наукової групи майбутніх фахівців, аспірантів якраз і була спрямована на підготовку до виховної роботи з молоддю, розвиток такого соціального інституту, як школа; на ефективну взаємодію її з сім'єю, громадськістю, університетом; на моделювання такої виховної системи, яка була б здатна відповідати на усі виклики сучасності, а

головне – формування такої особистості, яка була б здатною до партнерства, толерантної взаємодії [2] і співробітництва з іншими, керувалася принципами ціннісного ставлення до людини [3; 4], була відповідальною за власну діяльність, а отже – за наше майбутнє. Робота була спрямована на формування *моделі* школи як відкритої системи. Про це свідчать численні напрацювання авторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ :

1. Виховні системи навчальних закладів: теорія та практика/ Укладач О. Є. Гречаник. Основа, 2014. – 224 с.
2. Столяренко О. В., Столяренко О. В. Виховання культури толерантних взаємин у студентської молоді. ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 248 с.
3. Столяренко О. В. Виховання у школярів ціннісного ставлення до людини: теоретичний та методичний аспекти. Кн. 1. Людський вимір: історія, минуле і сучасність. ТОВ «Планер», 2017. – 558 с.
4. Столяренко О. В. Виховання у школярів ціннісного ставлення до людини: теоретичний та методичний аспекти: [Монографія]. Кн. 2. Методологія виховання ціннісного ставлення до людини в учнів загальноосвітньої школи. «Нілан-ЛТД», 2018. – 408 с.